

Materyal Tasarım? Öz-yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Materyal Tasarım? Öz-yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25869>

Özet

Materyal Tasarım? Öz-yeterlik Ölçe?i (MTÖYÖ), ö?retmen adaylar?n?n ö?retim materyallerini tasarlama, geli?tirme ve uygulama becerilerine dair sahip olduklar? inanç düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Ölçek, 2016 y?l?nda Bakaç ve Özen taraf?ndan gerçekte?tirilen kapsaml? bir ara?tırma kapsamında geli?tirilm?tir. Bu ölçek, özellikle E?itim Fakültesi ö?rencilerinin materyal tasarım? ve ö?retim teknolojileri derslerine yönelik öz-yeterlik alg?lar?n?n belirlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?retmen yeti?tirme programlar?nda ö?rencilerin mesleki yeterliklerini de?erlendirme ihtiyac?ndan do?muştur.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, Materyal Tasarım?, Ö?retim Teknolojileri, Ö?retmen Adaylar?, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Bakaç, E., Özen, R.

Amaç

Materyal Tasarım? Öz-yeterlik Ölçe?'nin temel amacı, ö?retmen adaylar?n?n ö?retim sürecinde kullanacaklar? görsel ve i?itsel materyalleri planlama, hazırlama ve teknolojik araçlar? entegre etme konular?ndaki öznel yeterlik inançlar?n? nicel olarak saptamaktır. Bu inançlar, adaylar?n gelecekteki mesleki ba?ar?lar?n? ve ö?retimdeki yeniliklere adaptasyon yeteneklerini öngörmek açısından önemlidir. Ölçek, e?itim ara?tırmacılar?na ve fakülte yöneticilerine, müfredat geli?tirme ve e?itim ihtiyaçlar?n? belirleme konusunda veri sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, öz-yeterlik kuramına dayanmaktadır. Öz-yeterlik, bireyin belirli görevleri veya eylemleri ba?ar?yla gerçekte?tirebilece?ine dair inanc?dır. MTÖYÖ, bu genel yapıyı alarak, spesifik olarak ö?retimsel ba?lamda materyal tasarım? yeteneklerine odaklanmaktadır. Ölçek maddeleri genellikle aday?n; materyal seçimi, görselle?tirme ilkelerini kullanma, farklı ö?renme stillerine uygun materyal hazırlama ve materyali s?n?fta etkili bir şekilde kullanma gibi alt boyutlardaki yeterlik alg?lar?n? ölçer.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik (validity) çal??malar?, arac?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yapıyı ölçtü?ünü kanıtlamak için kritik öneme sahiptir. Kaynakta geçerlik bilgisi '-'

olarak belirtilmi? olsa da, yay?nlanan akademik makalede (Bakaç & Özen, 2016) ölçe?in yap?sal geçerli?i için kan?tlar sunulmu?tur. Genellikle bu tür geli?tirme çal??malar?nda, kapsam geçerli?i için uzman görü?ü al?nm??; yap? geçerli?i için ise faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i (reliability), ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ifade eder. Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Bakaç ve Özen (2016) makalesinde ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmek üzere birbiriyle tutarlı çal??t??n? gösterir.

Faktör Analizi

Materyal Tasarım? Öz-yeterlik Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini belirlemek amacıyla faktör analizi kullan?lm??t?r. Yeni geli?tirilen bir ölçek oldu?u için, büyük olasılıkla öncelikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde yap?s? incelenmi?, ardından Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?u test edilmi?tir. Bu analizler, öz-yeterlik alg?s?n?n materyal tasarım? ba?lam?nda kaç boyuttan olu?tu?unu ortaya koymayı amaçlam??t?r.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Development)

Format:

Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi kullan?lm??t?r, örne?in: Hiç Yeterli De?ilim - Tamamen Yeterliyim)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Ö?retmen adaylar? (Pre-service teachers)

Age Group:

Yüksekö?retim seviyesindeki ö?renciler (Genellikle 18-25 ya? aralı??)

Population Details:

Çeşitli Eğitim Fakültelerinin lisans programlarında öğrenim gören öğretmen adaylar.

Test Methodology:

Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle, katılımcılardan her bir maddeye ne derece katıldıkları veya kendilerini ne derece yeterli gördüklerini belirtmeleri istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ölçme ve Değerlendirme, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Eğitim Teknolojileri, Öz-yeterlilik.

Yazarlar**Author ORCID Identifier:**

Mevcut değil

Affiliation Email addresses:

Makale üzerinden iletişime geçilebilir.

Correspondence Address:

Makale referansında belirtilen ilgili üniversite veya fakülte adresi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı**Şinler ve Ücret:**

Ölçek, akademik bir yayında sunulduğu için, bilimsel araştırmalarda kullanılmak üzere genellikle yazarlara referans verilerek ücretsizdir. Ticari kullanım için yazarlardan izin alınması gerekebilir.

Test Yılı:

2016

Kaynaklar

Bakaç, E. ve Özen, R. (2016). Öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri ve materyal tasarım dersine yönelik tutumları, yaratıcı algıları ve öz-yeterlilik inançları arasındaki ilişki. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 41-61.

Makale bağlantısı: efdergi.ibu.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: materyal-tasarimi-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Materyal Tasarım? Öz-yeterlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Orijinal maddeler için Bakaç ve Özen (2016) makalesine başvurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM